

Sahibi ve Umum Negriyat
Müdürü:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer
VAKIT MATBAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

7

BİRİNCİTESİRİN 1940
PAZARTESİ

Numara : 399 Sene : 2
Tel. 23872 . Posta kutusu 214

12 nci Balkan kongresinin bugünkü celsesi münakaşalı geçti

Balkan Atletizm Federasyonu Reisinin beyanati

Gösterdiğimiz muvaffakiyetten sitayişle bahsolunuyor

Millî Şef ve Başvekile telgraflar gönderildi

Bulgaristan badema Balkan oyunlarına iştirak edecek

Romen Krut mısır

telgrafla nazaran mezkûr kıtaat Almanya tarafından General Antoneskoya verilen garanti hükümlerine uygun olarak Romanyaya gitmektedir.

11 nci Balkan oyunları münasebetle şehrimizde toplantılarını yapmaya başlayan 12 inci Balkan kongresine, bugün öğleden sonra Büyükdada Akasya oteli salonlarında devam edilmektedir.

Müzakerenin ilk mevzuu, Balkan krosuna aitti. Yunan federasyonu mümessilinin birinci balkan krosuna vukubulan itirazı bir hayli münakaşalara sebebiyet vermiş, Türk delegesi Burhan Feğin i zahatı üzerine müteakip kroslarda gene aynı usullerin ibkasma karar verilmiştir.

Bundan sonra Bulgar murahhası, Bulgar federasyonunun bir meşajını okumuş ve bundan sonra

Bulgaristanın Balkan oyunlarına evvelce olduğu gibi iştirak edeceğini ve Balkan gençliği arasında Bulgar gençliğinin de aynı sporcu duygularla yer alacağını bildirmiştir.

Kongre, Bulgaristanın bundan sonra Balkan oyunlarına iştirak etmesi temennisini izhar etmiş ve Bulgar federasyonuna teşekkürlerini bildirmiştir.

1939 da yapılan Balkan oyunları rekorları tasnif edilmiş ve Yugoslav delegesinin, gelecek oyunlara voleybolün de ithali teklifi 1941 senesi için ihtiyari ve sırf tecrübe mahiyetinde olmak üzere kabul edilmiştir.

(Devamı 2 nci sayfada)

Almanyada 200 den fazla askerî hedef bombalandı

Hücum bir plân dahilinde yapılıyor

Kaybedilen tayyarelerin telâfisi imkânları pek azdır

Londra, 7 (A. A.) — Röyterin havacılık muharriri, harbin başından beri Almanyanın sistematik ve bilgili bir tarzda bombardımanını bahis mevzuu ederek diyor ki:

Almanyada 200 den fazla askerî hedef üzerine indirilmiş olan muazzam darbeler, bu hareketi idare eden şahsiyetin şimdi derpiş olunan daha vâsi hava taarruzunu idare edebileceği bir mevkie getirilmiş olmasındaki hukukî manayı tebarüz ettirmeğe kâfidir. Bu şahsiyet, hava genel kurmay başkanlığına getirilen Sir Charles Portal'dır. Mareşal Portal, Almanyanın hayatî noktalarına taarruz çarelerini hususî surette tetkik etmiş bir zattır.

Röyterin havacılık muharriri Almanların aksi iddialarına rağmen istihbarat nazırının "âcil e-hemmiyetli olan iktisadî veya askerî hedeflere karşı yapılan hava akımlarımızın evvelinden inceden inceye tetkik edilmiş taarruz plânlarına istinat etmekte olduğuna" dair beyanatını hatırlatmaktadır.

(Devamı 2 nci sayfada)

Valinin nutku!

"Türk ordusu hudut boyundadır,"

"Bu heybetli manzara başlıca emniyetimizi teşkil ediyor,"

Valimiz Dr. Lutfi Kırdar

Vali ve belediye reisi Dr. Lutfi Kırdar, dün gece saat 21 de İstanbul kurtuluşunun yıldönümü münasebetiyle, kahraman ordumuz gerefine Taksim belediye gazinosunda 200 kişilik bir ziyafet vermiştir.

Vali, ziyafetin sonunda irat ettiği bir nutukta sözlerine şöyle devam etmiştir:

6 İlkteşrinin İstanbul için ve bütün Türk milleti için taşıdığı büyük bir mana vardır. O da, Türk ordusunun her musibet karşısında, milletin mukadderatına ârız olması melhuz makûs talihi yenmeğe, vatanı hürriyet ve istiklâde kavuşturmağa daima hazır ve muktedir olduğudur.

Türk ordusunun bağrından yetiştirilmiş vatan uğrunda binbir cihat ve cidal ile yükselmiş olan büyük Millî Şef, başımızdadır. Onun (Devamı 2 nci sayfada)

Yarınki VAKIT gazetesinde PERDENİN ARKASI

Merak ve alâka ile takip edeceğimiz edebî bir roman

Yazan:

Refik Ahmet Sevengil

Yarın VAKIT'ta mutlaka takip ediniz

Japonya Amerikada ihtilâl ümit ediyor

Vaşington, 7 — (A.A.) Röyter: Üç sene devam eden bir mücadele ile Çini mağlûp etmeğe çalıştıktan ve hergün iktisadî bakımdan daha ziyade battıktan sonra, Japonyanın uzak şarkta Amerika (Devamı 2 nci sayfada)

Geçen sakin bir günden sonra Busabah İngiltereye yeni bir taarruz başladı

Mecmu Alman tayyare kaybı 2568

Londra, 7 (A. A.) — Londra, dün akşam yıldırım harbinin başlangıcından beri en sakin gecesini geçirmiştir.

P'ri akşam vakti, biri de sabah için erkenden verilen iki tehlike (Devamı 2 nci sayfada)

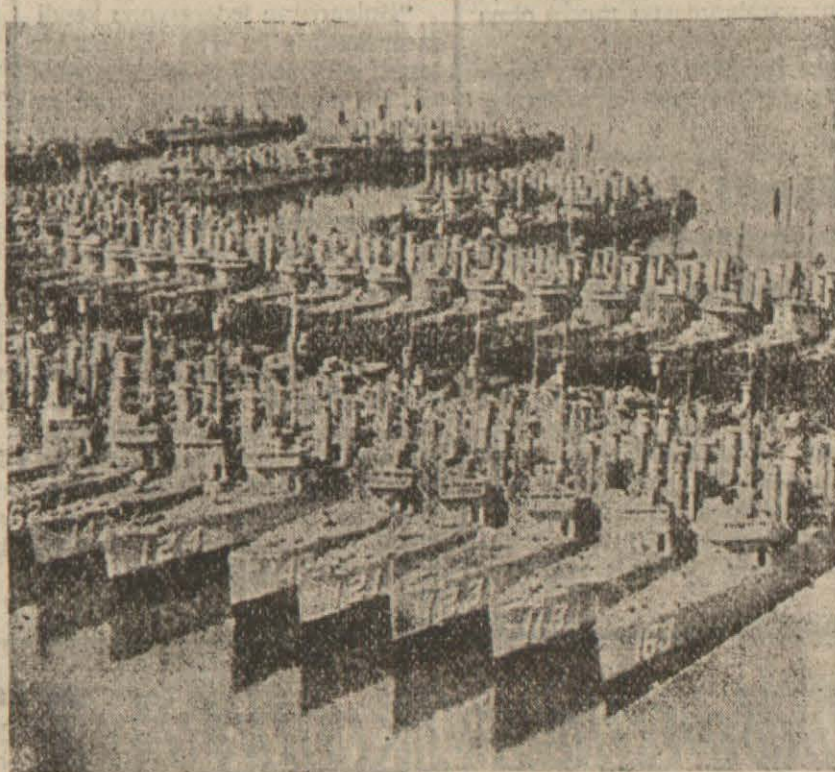
Amerikadan İngiltereye kredi

Newyork, 7 (A.A.) — Vaşingtondan Newyork Herald Tribune gazetesine gelen bir telgrafla göre kongre mahafilinde riyasetcumhur intihabatından sonra Amerika tarafından büyük Britanyaay kredisi açılması muhtemel görülmektedir.

Bu suretle hareketin mihver devletlerinin Amerikaya karşı takip etmekte oldukları siyasete meydan okumak demek olacağı ilâve edilmektedir.

Satılan muhriplerden üçüncü grup Kanadada

Bir kanada limanı: 7 (A.A.) — Amerika birleşik devletleri tarafından İngiltereye devredilen torpido muhriplerinden üçüncü bir grup, bir Kanada limanına varmış tir. Hemen aynı zamanda, bu torpido muhriplerini teslim edecek olan yüzlerce İngiliz bahriyelisi de bu limana gelmiştir.

Bir, iki nokta :

Çöp sepetleri süs için mi konuldu?

EMİNÖNÜ meydanına, sıra sıra çöp sepetleri yerleştirildi. Gecenin tenha bir saatinde, geniş bir buz sahası üzerine konmuş Pengoen kuşları zarafetle duran bu sepetlerin, mevcudiyetine rağmen, gene meydan görçüp içinde..

Bu görçüpü atan bizleriz. Belediye, şehri müstereken temiz tutmak için bize mümkün olan yolu göstermiş. Artık elimize geçen lüzumsuz şeyleri, biraz zahmet edip, birkaç adım külfeti ihtiyar ederek bu sepetlerin içine atsak olmaz mı?.. Kabahatin bizde olan cihetlerin de şüphesiz itiraf etmek lâzım.

üniversite daimî kampı Pendikte yapılacak

İstanbul üniversitesi her yıl askeri kampları Pendik ve diğer sayfiye yerlerinde kurmaktadır. Talebe kamplarının her yıl muhtelif yerlerde kurulması ise hem idari, hem de maddî bakımdan bir çok zararları tevhit etmektedir. Bu nu düşünen maarif vekillliği, üniversite rektörlüğüne talim taburu komutanlığı ile temas ederek daimî bir kamp yeri tesbitini ve icap eden tetkiklere başlanmasını bildirmiştir.

Bilindiği üzere kamp bu yıl Pendikte kurulmuş ve arazi kamp olmaya elverişli görüldüğünden buranın daimî kamp yeri olarak alınması uygun görülmüştür.

Karar üniversite idaresine bildirilmiştir. Pendik kampı istimlak edilecektir. Bu sahada yeni ve modern teşkilâtı havi kamp kurulacaktır. Maarif vekillliği üniversite bütçesinden talebe kampı için her yıl 15 bin lira tahsisat ayırmıştır.

Üç Japon tayyare filosu Hanoyda

Tokyo, 7 (A.A.) — Kantondan gelen bir telgrafla göre, cenubi Çin'deki orduları umumî karargâhı olan üç Japon tayyare teşekkülünün Japon - Hindicini itilâfına tevfikân Hanoi tayyare meydanına geldiğini bildirmiştir.

Amerika, Sovyet Rusya ve Çin ittifakı

Komünistlerin Cumhurreisi namzedi Böyle bir mihverin na mağlûp olacağını söyledi

Boston, 7 (A.A.) — Komünistlerin Amerika reiscumhurluğuna namzet göstermiş oldukları Brouv Vaşington, Moskova ve Çungking arasında tesisi lâzımgelen mihver manen namağlûp olacağını ve nihayet ve refahı temin edeceğini söylemiştir.

Sahte yüz kurşuluklar var mı? Sivasta bulunanlardan başka yeni bir kalp para meydana çıkmadı

Hükümet tarafından verilen bir kararlar gülmüş liralıkların şekli değişmiş üzerinde "100 kuruş", yazılı liralıklar yerine bir lira yazılı liralıklar piyasaya çıkarılmıştır.

Son günlerde, şehrimizde bazı esnaf ve bilhassa tramvay ve nakli vasıtaları için kendilerinden izahat istediği müdürleri sunları söylemişlerdir:

"— Verilen emirle tedavülde bulunan paralarda vahdeti temin için 1934 tarihli 100 kurşuluklar tedavülde kaldırılmakta ve yerine 1940 tarihli 1 liralıklar peydere çıkarılmaktadır. Bu toplanma işinin nihayeti için henüz bir tarih tespit edilmiş değildir. 100 kurşulukların içinde bazı sahtelerine tesadüf edilmiştir. Fakat bu paraların tedavülde bulunması sebebi doğrudur."

Diğer taraftan bu mesele üzerinde meşgul olan emniyet ikinci şube müdürü Zeki de demiştir ki:

"— Bundan birkaç ay evvel Sivasta 100 kurşulukları taklid eden kalpazanlar yakalandı. Fakat bunların piyasaya imal ettikleri parayı süremedikleri anlaşıldı. Bundan birkaç gün evvel Beşiktaşta bir tramvay biletiği bir yolunun verdiği parayı kabul etmek istememiş, bu para Darphane'ye gönderilmiş kalp olup olmadığı henüz tespit edilmemiştir. Dün gece de Saryerde bir esnaf aynı şekilde bir 100 kurşuluğu taklid olduğu iddiasıyla almak istememiştir.

Kanaatimizce bu doğru bir hareket değildir. Devletin parasına karşı itimsizlik göstermek ve bu hareketi doğurmak yerinde olamaz."

Mebuslarımızın irşad konferansları

Artvin 7 (A.A.) — Cumhuriyet halk partisi umum idare heyeti azasından Sinop mebusu Cevdet Kerim İncedayı beraberlerinde Kars mebusları Ömer Kuntay ve Karıman Arıklı olduğu halde Artvine gelmişler ve şehir methalinde vali parti müfettişi, parti ve belediye heyetleriyle halk tarafından karşılanmışlardır. Geceyi halkevinde geçiren İncedayı dün öğleden önce halkevi salonunu dolduran kalabalık bir halk kütlesine hitaben hükümetimizin dış ve iç politikasını izah eden bir konferans vermiştir. Bu güzel toplantı vesilesiyle Artvinliler bir defa daha millî seşlerine karşı duydukları candan bağlılık hislerini izhar etmişlerdir.

Van, 7 (A.A.) — Dün öğleden sonra halk parti müfettişlerinden Hasan Reşit Tankut tarafından bu günkü politik durum etrafında bir konferans verilmiştir. Konferansta vali, komutan, mebuslarımız, subaylar, memurin ve birçok kalabalık halk kütlesi hazır bulunmaktaydı.

Ermenag, 7 (A.A.) — Vilâyet içinde tetkik gezisinde bulunmakta olan mebuslarımız Ermenag'daki temaslarını bitirerek dün buradan ayrılmışlardır. Mebuslarımız kazamıza bulundukları esnada muzafer Göker verdiği bir konferansla dünya vaziyeti ve Türkiye'nin politikası etrafında halkımızı tenvir etmişlerdir.

RAİF KARADENİZ MANISADA

Manisa, 7 (A.A.) — İnhisarlar vekili Raif Karadeniz bugün Balıkesirden şehrimize gelmiştir. Vekil, vilâyet hududunda vali Faik Turel tarafından ve istasyonda da şehrimizde bulunan mebuslarımızla tümkomutan, parti, halkevi ve belediye reisleriyle memurin ve halk tarafından istikbal edilmiştir. Raif Karadeniz doğrudan parti binasına giderek bir müddet istirahatinden sonra İnhisarlar müdürliğinde de tetkiklerine başlamıştır.

Almanya Romanyaya asker sevketti mi?

Londra, 7 (A.A.) — Röyter ajansının diplomatik muhabirinin salâhiyetli mahfellerden öğrendiğine göre, Londra'da Almanyanın Romanyaya bazı kıtaat gönderdiği hakkındaki haberleri teyit eden hiçbir malûmat gelmemiştir.

Valinin nutku

(Baştarafı 1 inci sayfa)
ve genelkurmay başkanımızın gündün güne kuvvetlendirmekte olduğunları Türk ordusu, hudut boyunda'dır. Bu heybetli manzara başkaca emniyetimizi ve istirahatimizi teşkil ediyor...

İstanbul komutanı tümgeneral İshak Avni, kendi ve silah arkadaşları namına verdiği cevapta, ordunun vazifesini daima aynı sadakatle ifaya azmetmiş bulunduğunu kaydettikten sonra, bugün orduya karşı halkın gösterdiği fevkalâde heyecanlı alâkadan dolayı bütün İstanbullulara teşekkür etmiştir.

Almanya'da askeri hedefler

(Baştarafı 1 inci sayfa)
ve istilâ teşebbüslerine karşı yapılan ve bilhassa düşman işgali altında bulunan hedefleri ele alan hücumlarından da bahsederek sözlerine şöyle devam etmektedir: İstihbarat nazırının işaret ettiği gibi, istilâ limanlarındaki mavnalar üzerine yapılan bombardımanlar, yalnız İngiltere'ye düşman askerleri ihracını berataraf etmekle kalmayıp, Almanya'daki nehirler vasıtasıyla yapılan mühim nakliyatı da haleldar etmektedir. Hiç şüphe yoktur ki Ren nehri veya sair nehir ve sularda bulunan ve skiden Alman mallarını nakletmek için kullanılan mühim miktarda mavnaların, istilâ limanlarına nakli icap etmektedir.

Harbi idare etmek hususunda kendisi için son derece mühim olan Almanyanın suni petrol endüstrisi, sistematik bir surette imha edilmektedir. Almanyanın seneyi 2 milyon ton olan petrol ihtisâsâtının yüzde kırkını temin eden garbi Almanya'daki tesisat, son iki ay zarfında mütemadiyen ve pek şiddetli taarruzlara hedef olmuştur. Şimdi İngiliz hava kuvvetleri, dikkatini, petrol istihâsâtının yüzde 80 sinden fazlasını veren merkez Almanya üzerine tevcih etmiştir. Leühanin kudretli fabrikaları İngiliz hava kuvvetlerinin çok ziyaretlerine uğramıştır.

Petrol taşıyıcı fabrikalarına gelince, Hamburgda bulunanlar 35 Bremende bulunanlar 31. Hanov'da dahil olmak üzere garbi Almanya'da bulunanlar da 19 bombardımana maruz kalmışlardır.

Zannedildiğine göre, Almanyanın tıyare imalatı ve İngiltere'te yerinde düşürülen tıyareleri yerine koymak kabiliyeti, hissedilebilecek derecede azalmış bulunmaktadır.

Bir okuyucumuz davasını tadviz ediyor

Sultanahmette Üçler mahallesinde oturan Bay Hüseyin Feritten şu mektubu aldık:

Bir teşrin tarihli gazetenizde bana dair çıkan yazılar mutallâkam Hayriyenin teziyatından ibaret. Çünkü ben 75 yaşında değilim 86 yaşındayım.

Ben dokuz karı almış değilim, 52 senelik refikamın vefatından sonra Hayriyeyi nikâhladım; fakat sonraları aramız açılarak kendisini bırakmak mecburiyetinde kaldım. Hal ve keyfiyet bundan ibaret tir.

Japonya Amerikada ihtilâl ümit ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)
nın statikoyu muafaza etmeğe çalışmasının kendi mesuliyeti altında bir hareket olduğunu beyan etmesi, hakikati bilen Amerika'yı sek mahafilinde istihzayı mucip olmaktadır.

Japonyanın birleşik Amerikada siyasi karışıklıklar çıkmasını ümit ettiği tahmin edilmektedir. Fakat bahriye nazırı Knoksun son zamanlarda söylediği gibi Amerikan milleti tehdit teşebbüslerini pek kolaylıkla karşılayacak bir millet değildir.

Japonya Birleşik Amerikaya tevavüz edecek olursa, Amerikan donanmasını hazır bulacaktır. İnfiratçılarını tesirile Amerikanın kati bir vaziyet almayacağını ümit ediyorsa, burada Japonya yanlı bir hesap yapmış olur.

Yugoslavyada Yahudiler mekteplere bir nispet dahilinde alınacak

Belgrad 7 (A.A.) — Avala ajanı bildiriyor:

Nazırlar meclisi nesretmiş olduğu bir kararname ile, yahudi ırkına mensup talebenin bädema üniversitelere, yüksek mekteplere ve yüksek muallim veya meslek mekteplerine, ancak kayıtlı bulunan diğer talebe nisbetinde girebileceklerini bildirmektedir. Bu nispet yahudi ırkına mensup tebaanın, memlekette bulunan diğer tebaaya nazaran nisbetidir.

Yüksek mektep idareleri bu kararnameyi tatbikine memur edilmiş ve ebeveyni memlekete büyük hizmetler yapmış olan yahudi talebenin kayıtsız ve şartsız alınabilmesine de müsaade olunmuştur.

İngiltereye yeni taarruz başladı

(Baştarafı 1 inci sayfa)
işareti arasında, saatlerce devam eden bir sükûnet faslâsı olmuş - tur.

Pazar akşamı verilen tehlike işaretleri, şiddetli hücumların Londra'ya tevcih edilmeğe başlanıldığı olduğu tarihtenberi verilen bu nevi işaretlerin en kısırlarından biri olmuştur.

Sabahleyin verilen tehlike işareti esnasında payitahtın muhtelif varoşlarından gelen mitralyöz sesleri işitilmiştir, fakat Londra'nın merkez mntakasında sükûn hüküm sürmüştür.

Londra'nın minakalât servisi, bütün gece işlemiş ve otobüslerle tramvaylarda pek fazla yolcu görülmüştür.

MECMU ALMAN KAYBI 2568 TAYYARE

Londra, 7 (A.A.) — Harbin başlangıcındanberi İngiltere üzerinde ve İngiltereyi çeviren denizler üzerinde, 2568 Alman tıyaresi düşürülmüştür. Aynı müddet zarfında 675 İngiliz tıyaresi zayi edilmiştir. Fakat bunların pilotlarından 327 si sağ ve salımdır.

BU SABAH BAŞLAYAN TAARRUZLAR

Londra, 7 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin tebliği:

Dün, güneşin batmasından biraz sonra Londra mntakası civarında müferit surette uçan bir tıyare tarafından bombalar atılmış, ve bu bombalar pek az hasarı mucip olmuştur. Yaralı ve ölü yoktur.

Bugün safaktan biraz evvel, düşman tıyareleri, bazı noktalar da cenup ve ark sahilleri geçmişler, fakat dahilde uzağa gide memişlerdir. Birkaç bomba atılmışsa da hiç kimsenin ölümünü ve yahut yaralanmasını mucip olmamıştır.

Gece İngiltere üzerinde başka hiçbir düşman faaliyeti olmamıştır.

Maarif Vekilinin şehrimizde olduğu doğru değil

Maarif Vekili Hasan Ali Yücelin evvelki gün Ankaradan İstanbul'a geldiği ve şehrimizde tetkiklerde bulunduğu, bilâhare vilâyetlerde de bir tetkik gezisine çıkacağı hakkında gazetelerde nesredilen haberler doğru değildir.

Maarif Vekili Ankaradadır; henüz İstanbul'a hareket etmemiştir.

Dörtler Kulübü

Yazan: Ağata Kristi — 67 — Nakieden : M. Enöu

kelimesini anladım. Bu iki kelimeye bir mana vermeğe çalışarak:

— Haendel açıklarında mı? diye sordum.

Çinli'nin gözleri tasdik makamında ısıldayarak hareket etti. Sonra italyanca da araba manasına gelen karrozza kelimesini ilâve etti. Tekrar bir kaç ital. yan kelimesi daha telâffuz etti. Nihayet başı yastıklar üzerine düştü.

Doktor beni kaldırdı. Artık her şey bitmişti. Şaşkın bir halde hastahânenen çıktım. Haev, del acıkları ve Karrozza kelimesi... Acaba bunların arkasında hangi sır gizliydi? Sonra neden

o Çinli italyanca konuşmuştu? Eğer hakikaten İngeles'in uşağı olsaydı, İngilizceyi bilmesi lâzımgelirdi. Ne esrarengiz şeydi. Bu yarabbi! Keskin ince zekâsile bu muammayı çözmek için Puaro'nun bulunmaması ne yazık!

Odama girdim. Masada bir mektup duruyordu. Ehemmiyet vermiyordum. Fakat bir saniye sonra yerimde mihlanmış gibi kaldım ve satırları yiyeycekmiş gibi okumağa başladım.

Mektup bir avukattan geliyordu:

"Sayın Bay, Müşterimiz Bay Herkül Puaro'dan aldığımız talimata tev-

fikan ilişik mektubu takdim ediyoruz. Bu mektup, ölümünden bir hafta evvel kendisi tarafından, defninden muayyen bir müddet sonra size verilmek üzere, bize tevdi edilmiş bulunuyordur.

Saygılarımızla..."

İkinci mektubu tetkik ettim. Puaro'nun yazısı olduğuna şüphe yoktu. Hüzün ve heyecan içinde açtım:

"Mon Cher Ami (Aziz dostum),

Bu mektubu aldığımız zaman ben artık bu fani dünyada bulunmayacağım. Benim âkıbetim için boş yere gözyaşı dökmüyerek emirlerimi harfiyen yerine getiriniz. Bu mektubu alırmaz derhal Cenubi Amerikaya dönünüz. İnadınızı bir tarafa bırakınız. Size bu seyahati keyfinden yaptırıyorum. Böyle icap ediyor. Bu, Herkül Puaro'nun planına dahildir. Dostum Has-

tings gibi zeki bir adama daha fazla söz söylemeğe lüzum yoktur.

Kahrolsun Dörtler! Öteki dünyadan selâmlar! Sadık ve fefakâr arkadaşımın "Herkül Puaro"

Hiç bekenilmedik bir zaman da aldığım bu mektubu bir kâğıda okudum. Hayretimi mucip olan nokta: Bu harikülâde adam, ölümünün bile planlarını altüst etmemesi için her şeyi evelden hazırlamış olmasındır. Demek ki o, ölümünden sonra bile vaziyeti sevk ve idare edecek tertibatı almıştır. Okyanusu aşmaktan sonra ayak basacağım toprakta, herhalde Puaro'nun yeni direktiflerini bulacağım şüphesizdir. Diğer taraftan düşmanlarım, kendi tehditlerine boyun eğerek Amerikaya gitmiş olduğumu sanarak bir daha benimle alâkadar olmayacaklardır. (Devamı var)

Haber hulâsaları

DAHİLDE:

* Dün akşam Bulgaristandan şehrimize 106 muhacir gelmiş; bunlar Varna ve civarında memleketimize gelmek için toplanan binlerce ırkdâşımız bulunduğunu söylemişlerdir. Bunlar vesail buldukları kâfiyeler halinde gelecektir. Hükümetimiz memleketimize gelen muhacirleri o azami kolaylık göstermekte ve işkânları için esaslı surette meşgul olmaktadır.

* Bu yıl yüksek mühendis mektebine kaydedilen talebe 400 den fazla olduğundan bir müsabaka imtihanı açılması ve mektebe alınacak 120 talebenin böylece seçil-

mesi kararlaştırılmış ve imtihanlar bu sabah başlamıştır.

Yarın akşam bitecek olan imtihanlarda iyi derece alanlar meccan ve yatılı olarak alınacak, diğerleri nehari olarak devam edeceklerdir.

HARİTE:

* Roma 7 (A.A.) — Stefani ajanına göre, Musolini dün Po ordusunu teftişe başlamıştır. Bu teftiş muhtemelen birkaç gün sürcektir.

* Şanghay 7 (A.A.) — Cenup Çin deldi Japon ordusu, hava kuvvetlerine mensup üç filonun dün Hanoi hava meydanına indigini tebliğ etmektedir. Bu filoların adetce esemniyeti tebliğde zikredilmemiştir.

* Madrid 7 (A.A.) — Maruf piyanist Padarevski dün buradan Lizbon yolu ile Amerikaya hareket etmiştir.

Urfa Nafia Müdürlüğünden:

- 1 — Urfa'da inşa edilecek gümrük muhafaza birlikleri atölye binası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Eksiltme 7-10-940 pazartesi günü saat 10 da Nafia Müdürlüğü odasında teşekkül edecek komisyonca yapılacaktır.
- 3 — İstiyenler hususî gartname ile proje ve evrakı keştiyeyi Nafia Müdürlüğünde görülebilirler.
- 4 — Bu işin keşif bedeli 17580 lira 4 kuruştur.
- 5 — Muvakkat teminatı 1183 lira 50 kuruştur.
- 6 — Taliplerin ihaleden en az sekiz gün evvel bu işe benzer inşaatı başladıklarına dair evrakı müsbitelerle birlikte vilâyete müracaat ederek alacakları ehliyet vesikasını 2490 sayılı kanuna uygun olarak hazırlayacakları teklif mektuplarını ve bunlarla birlikte teminat mektup veya maktublarını ve ticaret odası vesikasını ihale günü saat 9 a kadar komisyon riyasetine maktub mukabilinde vereceklerdir.
- 7 — Postada olan gecikmeler kabul olunmaz. (8311)

Kavaklı askeri satınalma komisyonu ilânları

Birlikler ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarları yazılı (12) kalem erzak evsaf ve seraitine göre pazarlıkla ayrı ayrı ihalesi 8-10-940 salı günü saat 15 te ihaleli yapılacaktır. Taliplerin belli gün ve saatte kati eminatları ve kanunî vesikalarile birlikte Kavaklı satınalma komisyonuna gelmeleri. (9557)

Miktarı	ton	Cinsi
20	"	Patates
15	"	Kuru fasulye
10	"	Makarna
3,5	"	Şehriye
3,5	"	Merciç
4	"	Toz şeker
6	"	Tuz
2,5	"	Pirinc
15	"	Nohut
6	"	Sadeyağı
16	"	Sovan
300	"	Odun

— Kendinde değil mi? diye sordum. Konuşamayacak mı acaba? Bay İngeles benim eski bir dostumdur. Belki de bu zavallı dostum bana bir haber getirmişti. Bay İngeles bundan on gün kadar evvel, Şanghay vapurunda denize düşerek kaybolmuştu.

Doktor cevap verdi:

— Hayır, kendini kaybetmedi. Fakat konuşmak kuvvetini bulup bulamayacağını bilmiyoruz... Çok kan kaybetmiş... Kendisine bir enjeksiyon yapabilirim. Fakat siz gelmeden evvel her tedbire baş vurduk... Hiç bir netice alamadık.

Bir enjeksiyon daha yaptım. Ben de yatağın başında, hastamın belki bana büyük bir yarım dokunacak bir sözünü kayırmamak için heyecanla beklemeye koyuldum. Fakat dakikalar geçiyor, bir hareket eseri görülüyordu.

Sonra birdenbire aklıma bir şey geldi. Acaba tuzağa düşmek

üzere miydim? Ya o adam İngeles'in uşağı değil de Dörtler'in adamı ise? Kaç defa kitaplarda bazı Çinlilerin çok iyi ölü taklidini yaptıklarını okuyuştum... Belki de Li Çang Yen'in emrinde, onun uğrunda hayatlarını bile fedaaya hazır bir sürü insanlar vardı? Evet, çok müteyakkız bulunmalıydım.

Böyle düşünürken, adam yatağında kımıldadı ve bir şeyler mırıldandı. Sonra bakışlarını bana çevirdiğini farkettim. Beni tanıdığı hakkında bir emare sezmedim. Fakat bir şeyler söylemek istediğini anladım.

Dost, veya düşman, kendisini dinlemem icabediyordu.

Yatağa doğru eğildim, fakat o kırık dökük heceler benim için bir mana ifade edemiyorlardı. Evvelâ el manasına gelen David kelimesini telâffuz ettiğini zannettim. Fakat sonrasını anlayamadım. Fakat o kelimeyi tekrar etti. Sonra "açıklarında"

Dünyadan kulağımıza gelenler

Avrupada boy ve boy ölçüşmek

Bira zekâya tesir eder mi!

AVRUPANIN sulh içinde yaşadığı mesut devirlerde İngiliz antropometrik birliği (1) Avrupada yaşayan muhtelif milletlerin vasatı boylarını ölçmüş, ayrıca muhtelif ictimai sınıflara mensup kimseler arasındaki boy farkını da tespit etmiştir.

Bu istatistiklere göre Avrupanın en uzun boylu insanları Anglo-Saksonlar yani İngilizlerdir. İngilizlerde vasatı boy 1,74 metredir. Bilhassa İngilterede işçi sınıfı arasında uzun boyluların ekseriyeti teşkil ettikleri ve bu sınıfa vasatı boyun 1,75 olduğu tespit olunmuştur. Diğer İngiliz ictimai sınıflarında vasatı boy 1,70 tir. Bu hesaplara göre İngiliz için vasatı boy 1,74 sayılmıştır.

İngilizlerden sonra umumiyetle şimal memleketleri, Norveçliler, İsveçliler, Finlandiyalılar ve Danimarkalılar, daha sonra da vasatı bir hesapla 1,67 boyla Macarlar, Holandalılar gelmektedir. İsviçreli, Ruslar ve Belçikalıların boyları az evvel saydıklarımızda yarım, nihayet bir santimetre kadar kısadır. Fransızlarda vasatı boy 1,66 dir. Almanların da Fransızlardan büyük bir farkları yoktur. bütün Almanları gözönünde tuttuğumuz zaman bir Pomaren ile bir Bavralı arasında hissolur nur bir farkın mevcudiyeti görülür.

Avrupanın en kısa boylu insanları İtalyanlar ve İspanyollardır. Bunların vasatı boyları 1,65 dir. Fransada muhtelif sınıflar arasındaki boy farkı teklik olundugunda İngilterenin aksine olmak üzere Fransada zengin zümrenin işçi zümresinden iki santimetre daha uzun boylu olduğu görülür.

Sulh içinde yaşayan Avrupanın dünyık işi milletlerin boyunu ölçmek imiş. "Albuki bugünkü Avrupada bu milletler boy ölçüşüyor lar. Eski hesaplara itimat etmek lazımgelirse İngilizlerin en uzun boylu oldukları görülür.

Almanyanın bira istihlâkı

Almanların başlıca içkisi bira dır. Bunu artık herkes bilir. Fakat Almanya ne kadar bira içen ve bu biraanın ne gibi faydaları vardır? Biz burada bunu gözden geçireceğiz.

Bugünü, hattâ dünü bırakalım, yakın maziden bir misal alalım. Bundan yarım asır evvel bir statistik yapılmış ve Almanyanın bir sene zafında beş milyar iki yüz milyon litre bira içtiği tespit olunmuştur. Bu sayıyı dikkat bir rakamdır. Bu miktar vasatı büyüklükte

(1) İnsanların boylarını ölçmek işile meşgul olan bir teşekkül.

Boy pos meselesi — Almanyanın bira istihlâkı — Fransanın en yüksek bacası — 12 ayda bir defa işitilen ses

olup saatte 593 metremikabı saniyede 165 litre su akıtan bir ırmağa tekabül eder.

Yapılan he. ba göre Almanya da her insan başına (kadın, çocuk çocuk dahil) senede 105 litre bira düşmektedir. Tabii bazı kadımların, çocukların ve ihtiyarların bira içmedikleri gözönünde tutulunca bu aslan payından da mübtelâların istifade ettikleri meydana çıkar.

Fakat burada bir mesele mevzu ubahis oluyor:

Böke tabir olunan bu Alman biraasının insanların bilhassa zekâları üzerine yapmaktaki olduğu tesir nedir? Bu kadar çok Bök içmek insan zekâsının inkişafına mani olur mu? olmaz mı?

Bu sual Almanya da uzun senelerdenberi sorulmaktadır. Bazı kimseler: "fazla bira kullananlar zekâlarındaki parlaklığı kaybederler.", diye bir iddiada bulundular. Fakat cabuk aldandılar. Çünkü bira istihlâkının hakikaten zekâ üzerine müessir olduğuna dair elimizde hiçbir delil yoktur. Bilâkis biraanın zekâ üzerinde müsbet tesirler yaptığı görülmüştür. Eğer misal söylemek lazımgelirse Bismark bunu mükeremelen isbat etmiştir. Hattâ daha ileriye gitmek ve bira Almanyanın kuvvetini yapan belibaşlı unsurlardan biridir, demek de mümkündür. Bunun da sebebi şudur:

Çünkü bu içki pek küçük bir nisbet dahilinde evlerde kullanılır. Umumiyetle bira, birahanelerde içilir. Burada bira bardakları önünde uzun saatler geçirilir ve muhtelif mevzularda fikirler teati olunur. Malum olduğu üzere Almanların en büyük vasıfları teşkilâtçı oluslarıdır. Hattâ eski bir söz: Üç Alman birleşince, dört ayrı teşekkül meydana gelir., der. İşte Almanlarda bu birahanelerde toplanarak böyle mühim teşekküller meydana getirmek için görüşür, anlaşılır.

Fakat bütün bunlara rağmen bir çok Alman âlimleri, her işte olduğu gibi bira istihlâkında da bir ölçü fazladr iddiasında bulunmuşlar ve tenkid olunacak bir hale gelen bu vaziyetin senelerden sonra Almanya için hiç de hayırlı olmuyacağını bildirmişlerdi. Filhakika 1890 senesindenberi Almanyanın bira istihlâkı her sene yüzde dokuz nisbetinde artmıştır. Elirizde ancak 11 senelik bir statistik mevcuttur. Şayet o tarihten bugüne kadar Almanyanın bira istihlâkı

aynı nisbet dahilinde artmış ise bugün Almanya da her sene yirmi sekiz milyar altı yüz milyon litre bira içiliyor demektir ki bu hesaba göre her insan başına senede 300 litre bira düşer..

Fransanın en büyük bacası

Fransanın en büyük bacası 1939-1940 harbinin büyük tahribatı yaptığı Lil şehrinde bulunmaktaydı. Bugün bu bira hiç şüphesiz ki tamamen yıkılmış ve yarhut harbin kısmen harap ettiği eserler arasında kalmıştır.

Bu bacanın yerden siperisakaya kadar olan uzunluğu 123 metre, yalnızca bira kaidesinin uzunluğu 112,5 metre ve sırf bira seklindeki irtifad 105 metreydi. Dış taraftan ölçüldüğü zaman kutru, kaidesinden sekiz metre yirmi santim, zirvesinde ise 2,90 metreydi. Bu muazzam bira her dıl 14 metre olan betondan büyük bir nikab üzerine oturtulmuştu. Bacanın kalınlığı 1,40 metre, zirvede ise sadece 45 santimdi.

Bu bacanın inşası için ceman 2530 metre mikabı tutan bir milyon iki yüz bin tane tuğla kullanılmıştır. Bacanın ağırlığı beş milyon kilogram geliyordu. Bacanın en orijinal tarafı zirvesindeki madenî kaplamaydı. Adeta bir şemsiye vazifesi gören bu madenî kaplama (bir nevi zırh) bacayı yağmur ve fazla güneşten koruyacak şekilde yapılmıştı. Bunun ağırlığı da (13000) kilogram geliyordu.

Bu bira Lil şehri mimarı Baltör tarafından inşa olunmuştu.

Gençliğin sesi

Dün akşam üstü inatbaada yazmı yazarken eski Düyunuumumiye binası tarafından kopan ve perde perde yükselip alçalarak kulağıma kadar gelen bir ses duydum. Bu borazanların sesi idi.

Borazan sesleri.. Ben bunu talebelik zamanından da bilirim.. Bu her sene mektep açıldığı günlerde başlayan ve bir ay süren bir yaygaradır.. Sonra tamam, her şey bitmiş gayeye varılmıştır. Artık bir sene borazan seslerini duymamışız.. Çünkü cumhuriyet bayramı kutlanmış, Ankara ya gidilmiş gelinmiştir.

Bu bir aylık gayret on ikide bir nisbetini gösterirler.. Gençliğin bütün gayreti bu kadarı..

Halbuki gençlik va elinde meşale veya borazan ile temsil olunur. Biz gençlikle hem o meşalenin nurunu hem de o borazanın temsil ettiği kudretli bünyeyi isteriz.

Borazan daima gençnin elinde olursa kıymet bulur, yoksa bir mevsimi hatırlattığı, bir Ankaraya gitmek hevesine işaret ettiği zaman değil..

M. A.

Çetelesini tutuyorum

DÜNYA garip bir hal içinde çalkınıp gidiyor. Sunun sırasında bir harp çıktı. Almanya tutup İngiltereyle kapıştı. Fakat Danimarkamı bunda kabahati neydi? Norveğin kabahati neydi? Lüksemburgun kabahati neydi? Belçikanın kabahati neydi? Hattâ esas gaye, o istikamette olmadıkları muhakkak bulunduğuna göre Polonyanın kabahati neydi?

Eski zamanda berberler, sokakta çalışırlarmış. Bunlardan birinin önüne oturan müşterileri traş ettiği sırada suratını, başını al kan içinde bıraktığı görülür. miş.

Kendisine bu hareketinin sebebi soruşlar:

— Bunlar, bana veresiye traş olan müşterilerimdir, demiş. Borçlarının çetelesini tutuyorum.

İnsanın aklına gelliyor: Acaba bu saydığımız memleketlerin de, kendilerini istilâ eden memleket ahalisine karşı böyle borçları mı vardı ki, unutulmasını diye, kafalarında kanla çetelesi tutuldu?

II.

Fransada yeni nizam

Hürriyet, kardeşlik ve adalet ülküsü inkâr edilmiyor

Bern, 7 (A.A.) — Fransız harbiye nazırı Pol Boduan, "La Suisse", gazetesine verdiği bir mülâkatta marşal Petenin Fransaya vereceği yeni kanun esasının esas hatlarından bahsederek ezelmis demiştir ki:

— Yeni siyasi nizamımız otoritar ve sosyal olacaktır. Fransa "hürriyet, kardeşlik ve adalet, ülküsünü inkâr etmemektedir. Fransa kumanda eden bir hükümet istiyor. Bütün sahalarda otoritenin çökmesi hezimetimizin esas sebeplerinden biridir. Devleti yeniden kurmak için Fransada bütün ictimai nizamın ananevi temelini teşkil eden aile ve meslek mefhumlarının istifa edilecektir. Hükümetin mücadele ve imha etmek istediği şey bazılarında hobbilik, diğer bazılarında ise muttarid bir metalebe fikri ruhudur. Bunlar fena kullanan "ferdiyetçilik, ve "hürriyet", ismi altında her türlü kolektif gayreti imkânsız hale getirmek ve her türlü ülküvü tahrip etmekteydi..

— Kocamın bu gece kaçta eve döndüğünü gördün mü?
— Görmedim, bayan. Fakat saat altıda iskarpinlerinin içi hâlâ sıcak.

het bu mülâkatta, İngiltereyi mağlup etmek hususunda karşılaşılan müşküllerin konuşulduğudur.

Röyter ajansının siyasi muhariri şu faraziye de ileri sürüyor: "Brenner mülâkatında Alman başkumandanı general Kitle'in harz bulunmuş olması münasebetle, İtalyan başkumandanı Graziyani'nin Romanya çağrılmış, fakat Brenner görüşmelerine iştirak etmemiş olduğunu kaydetmek icap eder.

Bazı Alman ve İtalyan gazetelerin müttefikler için felâketli hadîseler hazırlandığını ihşas etmeleri derpiş edilmekteydi. Fakat bu, mühverin evvelki gayretlerinin aklım kaldığını itiraf demektir. Bir taraftan sonbahar fırtınaları ve Padokalede fena rüyet şartları bir istilâ teşebbüsünde muvafakiyet ihtimallerini gittikçe daha azaltırken, diğer taraftan da aynı mevsim değişikliği Libya da harekeli kolaylaştıracak, çöldaki sıcaklığı ve kum fırtınalarını teskin edecektir. Bu şartlar İtalyanların zorluklarını hafifletmeyecek, fakat bu zorlukları daha ziyade ictimai edilirdir hale koyacaktır. Buna binaen düşman tarafından Afrikada yeni bir adım atılması imkânsız değildir..

Karşılıklı bombardımanlar

Almanlar İngiltereyi tahrip emeli uğrunda, ilk zamanlardaki kadar çok miktarda olmamakla beraber, gene mühim miktarda tayyare kurban vermede devam ediyorlar. Tayyare zayıtlı bugün Londradan verilen rakamlara göre 2568 iz bulmuştur. İngilizlerin zayıtlı ise 676 dir ve bu tayyarelerden 327 sinin pilotları sağdır.

Bu kadar büyük zayıtlı mukabil Almanların İngilterenin harp istihlâkı randımanını azaltamamış ve İngiltereyi istilâya müsa it bir hale getirememiş olduğu ise muhakkaktır. Bilâkis İngiltere müdafaa kabiliyeti bakımından her geçen gün evvelkinden biraz daha kuvvetlenmektedir.

Londranın müdafaaı hususun da alman tedbirler ve bilhassa baraj hattının takviyesi semerelerini vermede başlamıştır. Çünkü tarihî bir Londra telgrafındaki şu şartları bunu açığa vuruyor:

"Londranın merkez bölgesinden 20 kilometre kadar mesafede, bulunan bir müşahit Londra yolu düşman akıncılarına obüslerin ihraç ettiği büyük ateş perdesile kapatılmıştı., diyor.

İngiliz tayyarelerinin bombardımanları ise vüs'at ve şiddet itibarile gittikçe ehemmiyet peyda ediyor. İngiliz hava kuvvetlerinin yalnız dün beş tayyare zayı etmek bahasına bir haftada yaptıkları bombardımanların bilângosu dikkatle okunmalıdır:

"Berlin bu hafta zarfında üç gece bombardıman edilmiştir. Diğer mühim hedefler şunlardır:

Stettinde petrol ve liman tesisatları. Magdeburgda "Braunkesfss" şirketinin petrol tesisatı, Hananda mühimmat fabrikası, Stuttgartda Bosh Mañyet fabrikası, Amsterdamda iki gece bombardıman edilen Fokker tayyare fabrikası, Rotterdamda tayyare fabrikası.

Limanlar ve sahil müdafaa larile müdafaa gemilerine 57, demiryolu merkezlerle marşandiz, garıların 37, fabrikalarda 4, hava meydanları ile deniz tayyare üslerine 27, petrol depoları 15, ve âmmehiz meti tesisatlarına karşı da 8 bombardıman yapılmıştır..

Almanlar aynı hafta içinde İngiltereyi bombardıman faaliyetlerinde 104 tayyare kaybetmişlerdir.

Barbaros devrinde geçen bir aşk macerası

bir bardak şaraptan daha ömürsüz ve geçici bir rüzgâra benzer. Bu rüzgâr belki şimdi esiyor.. Ve belki de bir daha esmeyecek.

Lukregya sözünü bitirmemişti. Antonio şarap kadehini yudum yudum içerken, kendini dünyanın en mesut ve bahtiyar adamı sanıyordu. Her âşık gibi, gözü Lukregyadan, sevgilisinden başka bir şey görmüyordu.

Bu arada bahçenin karanlık ları içinden beliren gölgeler birdenbire Antonyoyu sardılar. Azılı korsan, saadetin son damla, sını içerken, Türk denizcilerinin

Tarihten hikâyeler

Apollon'un Heykeli

Yazan: İskender F. SERTELLİ

eline düştü. Karanlıkta acı boğuk bir tesyükseldi:

— Lukregya..! Alçak kadın..! Nihayet bana kıydın, öyle mi? Antonyo'nun boğuk sesine Lukregya'nın sen ve intikam alıcı kahkahaları cevap veriyordu.

O gece Antonyoyu Paşagemi sine götürdüler.. Seren direğine bağladılar.

Lukregya da kadirganın arka kasarasında yatırıldı.

Donanma, ertesi sabah Rodosa hareket etmişti.

Türk donanması Rodosa vardığı zaman güneş henüz batmamıştı.

Lukregya, amiral gemisinin arka kasarısından Rodosu seyrediyor ve gözleri Apollonun heykelini arıyordu.

Kadırgalar sahile gelince demirlediler. Donanmayı sevinçle karşılayan Rodos beyi Hüseyin bey İstanbul'a davet edilmişti, gitmek için vesile arıyordu. Barbarosu ziyarete gelince, Tilostan Rodosa getirilen bir genç kadını gördü. Barbaros, Hüseyin beyden (Apollonun heykeli hakkında malûmat istedi.

Hüseyin bey, eski Rodosun tarihini çok iyi biliyordu. Barbarosa şunları anlattı:

— Rodosun tarihi kadimi pek parlaktır. Bir müddet Finikelilerin hükmü altında bulunduktan sonra, onlardan gemiciliği ve ticareti öğrenerek, istiklallerini kazanmışlar ve müstemlekelerini kısmen Anadolu'dan ve kısmen Akdeniz kıyılarından alarak İspanyaya kadar büyümüşlerdir.

Rodoslular ticarete olduğu kadar felsefe, mantık, şiir ve sanayi nefsiyede de ileri gitmişler ve hamileri addolunan (A-

pollon) namına Rodos şehrinin limanı kapısında tunçtan muazzam bir heykelini yaptırmışlar. Yunan müverrihlerine göre, bir ayağı limanın bir kenarında, diğer ayağı öbür kenarında bulunur ve altından büyük yelkenliler geçecek surette mübâlağa ile tarif olunan bu heykel Milattan çok önce yapılmış. O zaman (Apollon) henüz gökten yere nefyedilmemiş.. Rodoslulara semadan cinleri vasıtasile göyle bir haber göndermiş: "Benim heykelimin altından geçen dular, genç kızlar çabuk koca bulacaklar.. İyisizler derhal kârli bir iş sahibi olacaklar!" Rodoslular bunu tebşir eden cinler, daha ilk gününden heykelin altından geçmeğe kongan halkı seyretilmişler. Fakat, Milâdın 222 tarihinde bir takım barbarlar tarafından bu uğurlu heykel yıkılmış.. Enkazı 900 tarihinde kadar meydana kaldı. (Devamı var)

4

Lukregya hazin türküler söyler. Haydudun yanına gitti: — Sana bir kadeh şarap getirin, Antonio! Beni buralara kadar sürükliyen (Apollon) da benimle birlikte gökten yere indiği zaman, ilk yaptığı iş, kadının elini şarap içmek olmuştur. Antonio, iradesiz bir çocuk gibi, Yavaşça yerinden kalktı. Lukregyanın peşine takıldı. Akdenizin bu meşhur korsanı, belki ki, Lukregyayı gıdlatırsa, şarap içmek kederi, Lukregya'nın kemer kapısından arka bahçesine, Antonio, sevgilisini takip eder. (Piyon) rakkasesi bahçeye girer, şarap kadehini aşkının kavgatıracağı, Antonio! — Bu şarap seni ebedi saadetle kavuşturacaktır, Antonio! — Bu şarap seni ebedi saadetle kavuşturacaktır, Antonio! — Bu şarap seni ebedi saadetle kavuşturacaktır, Antonio!

